

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
БУИНСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН СОВЕТ
ВЕРХНЕЛАЩИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БУА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЮГАРЫ ЛАШЧЫ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

« 01 » февраля 2021 ел

КАРАР

№ 2-11

Татарстан Республикасы Буа
муниципаль районы
Югары Лашчы авыл жирлеге Советы
депутаты статусы турында
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартаңдагы, 25-ФЗ номерлы Федераль законнар нигезендә, муниципаль норматив хокукий актны законнарга туры китерү максатыннан, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга (Кушымта).

2. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советының «Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында» 2017 елның 31 июлендәге 1-30 номерлы карары (17.12.2019 елдагы 78-3 номерлы карар редакциясендә) үз көчен югалткан дип танырга.

3. Өлеге каар Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru/> адресы буенча басылып чыккан көненнән закон көченә керә, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә <http://buinsk.tatarstan.ru> адресы буенча урнаштырылырга тиеш.

4. Өлеге каарның утәлешен тикшереп тотам..

Буа муниципаль районының
Югары Лашчы авыл жирлеге башлыгы

Г.Х. Усманова

**Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы
Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты статусы турында
Нигезләмә**

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты (алга таба - депутат) хокукларын һәм бурычларын билгели, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне күздә тота.

I бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты статусының хокукый нигезе

1. Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Буа муниципаль районның Югары Лашчы авыл жирлеге муниципаль берәмлек Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның закон, муниципаль берәмлек уставы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутатның вәкаләтләре срокы муниципаль берәмлек уставы нигезендә-5 ел.
2. Депутат вәкаләтләренең билгеләнгән срокын агымдагы вакыт эчендә үзгәртү рөхсәт ителми.

3. Депутатның вәкаләтләре срокы, әлеге Нигезләмәнен 4 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Буа муниципаль районы Югары Лашчы авыл жирлеге Советы (алга таба – Совет) эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Жирлек Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда түбәндәге очракта туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставка;
- 3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләтө чикләнгән дип танылу;
- 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә үлгән дип игълан ителсә;
- 5) аңа карата судның гаепләү каары закон көченә керүе;
- 6) Россия Федерациясеннән читкә дайими яшәү урынына чыгу;
- 7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын туктату - аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, аларга чит ил гражданлыгын алышра яисә аларга Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил дәүләте территориясендә дайими яшәү хокукын раслаучы чит ил гражданы яисә башка документ алу хокукына ия, аның нигезендә чит ил гражданы булган Россия Федерациясе гражданы чит ил дәүләте гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы, жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

9_1) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыручы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү (пункт өстәмә рәвештә 2004 елның 19 июнендәге 53-ФЗ номерлы Федераль закон белән 2004 елның 1 сентябреннән кертелде);

10) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка очракларда.

10_1. «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта, муниципаль берәмлек депутаты, Югары Лашчы авыл жирлеге Советы әгъзасы, жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты, муниципаль вазыйфаи вазыйфаи зат, муниципаль вазыйфаны биләүче башка зат вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

10_2. Югары Лашчы авыл жирлеге советын жирлекләрнең вәкиллекле органнары составыннан формалаштырганда, Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты вәкаләтләре муниципаль район составында авыл жирлеге башлыгы, Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты буларак үз вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатыла.

2. Югары Лашчы авыл жирлеге Советының авыл жирлеге депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча, ә бу нигез Югары Лашчы авыл жирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килгән очракта, - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча кабул ителә.

Татарстан Республикасы Президенты, Татарстан Республикасы Премьер-министр Югары Лашчы авыл жирлеге советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәттәрне иткән очракта, вәкаләтләрне вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән очракта, әлеге гариза муниципаль берәмлек советына көргөн көн була

4 статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат аның Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документ булып торган таныклыгына, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында аннан файдалана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы Татарстан Республикасы дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына тоткарлыксыз бару хокуқын бирә торган документ булып тора, шулай ук милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, тұлсынчы яки өлешчә финансдана торган яисә салымнар һәм мәжбүри тұләуләр тұләү буенча ташламалары булган яисә жирле үзидарә органнарын гамәлгә куючылар булган оешмаларга тоткарлыксыз йөрү хокуқын бирә.

5 статья. Депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутат эшчәнлеген аерым нигездә алып бара, депутат эшчәнлеген төп өш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәгән килеш берләштерә, мона муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән очраклар керми.

2. Советта вазыйфасы буенча дайими һөнәри нигездә эшләүче депутаттар, үзләренең язма гаризалары нигезендә, Югары Лашчы авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә, Совет тарафыннан сайлап куела.

6 статья. Депутатның эшчәнлек формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:

а) Югары Лашчы авыл жирлеге Советы утырышларында катнашу;

б) Югары Лашчы авыл жирлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;

в) парламент тыңлауларында катнашу;

г) Югары Лашчы авыл жирлеге Советы каарлары проектларын көртү;

д) депутат запросы көртү;

е) дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр көртү;

ж) дәүләт хакимияте органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, оештыру-хокукий формаларына бәйсез рәвештә оешма житәкчеләренә, муниципаль берәмлек карамагындагы мәсьәләләр буенча иҗтимагый берләшмәләргә мөрәжәгать итү;

з) тиешле вазыйфаи затларга гражданнар хокукларын бозуны кичекмәстән кисәту буенча чаралар күрүне таләп итеп мөрәжәгать итү;

и) үз вәкаләтендәге округта яшәүчеләр - сайлаучылар белән эшләү;

к) депутат берләшмәләре, фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу;

л) жирле референдумнар, гавами тыңлаулар, жыелышлар, конференцияләр һәм сораштырулар оештыруда һәм үткәрүдә катнашу;

м) территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыруда катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнара, Татарстан Республикасы Конституциясендә, Татарстан Республикасының башка законнарында һәм Совет турында нигезләмәдә каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

7 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мәнәсәбәте

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенән тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм иҗтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэммин итү буенча чаралар күрә:

- алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дәрес хәл итүгә ярдәм итә;

- гражданнарны кабул итә;

- жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганда тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә

8 статья. Депутат этикасы кагыйдәләрен депутат буларак үтәү

1. Депутат депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш:

1) Совет тарафыннан билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

2) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, Федераль закон нигезендә конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратмаска һәм кулланмаска.;

3) депутат статусын шәхсән яисә аның янын туганнарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен файдаланмаска;

4) депутат вазыйфаларының объектив башкарылуында шик уятырга мөмкин булган тәртиптән тыелырга, шулай ук авыл жирлеге Советы абуруена яисә абуруена зыян китерергә сәләтле низаглы ситуацияләрдән читтә торырга.;

5) вазыйфаи бурычларны үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтyna китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси қызықсыну барлыкка килгәндә, муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә хәбәр итәргә, шулай ук мондый конфликтны булдырмау яисә жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

2. Депутат этикасы бозылган очракта, депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Югары Лашчы авыл жирлеге Советы күшүү буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

II бүлек. Депутат эшчәнлеге гарантияләре

9 статья. Депутатның Югары Лашчы авыл жирлеге Советы, Югары Лашчы авыл жирлеге советы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат Совет тарафыннан карала торган барлық мәсьәләләр буенча, шулай ук ул әгъзасы булган комиссия тарафыннан хәлиткеч тавыш бирү хокукуның ия.

2. Депутат Югары Лашчы авыл жирлеге Советы, комиссия утырышларында Татарстан Республикасы Конституциясе, федераль закон, Татарстан Республикасы законнары, әлеге Нигезләмә һәм Югары Лашчы авыл жирлеге Советы Регламенты нигезендә үзенә бирелгән хокукларны гамәлгә ашыра.

3. Депутат Югары Лашчы авыл жирлеге Советы, Югары Лашчы авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә аның әгъзасы булган комиссия утырышларында шәхсән катнаша. Әлеге утырышларда житди сәбәп аркасында катнашу мөмкин булмаган очракта, депутат бу хакта алдан ук Югары Лашчы авыл жирлеге Советы Рәисенә, комиссия рәисенә хәбәр итә.

4. Депутат үзе әгъзасы булмаган теләсә кайсы комиссиянең кинәш бирү тавышы хокукуның ия теләсә кайсы утырышында катнашырга хокуклы.

5. Депутатның системасыз катнашуы турындагы мәгълүмат сайлаучылар иғтибарына житкерелә.

6. Депутат хокукка ия:

1) комиссиядә һәм Советта үз вазыйфасында сайлау һәм сайлану;

2) Совет тарафыннан төзелә торган органнарны һәм кандидатуралар буенча төзелә торган яисә Совет тарафыннан билгеләнә торган вазыйфаи затларны төзу мәсьәләләре буенча фикер әйтергә;

3) Югары Лашчы авыл жирлеге Советы утырышында карау өчен мәсьәләләр тәкъдим итәргә;

4) Югары Лашчы авыл жирлеге Советының хокукый актлары проектларын аның утырышларында карау өчен кертергә;

5) көн тәртибенә, карау тәртибенә һәм тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылына, карапларның проектларына һәм Югары Лашчы авыл жирлеге Советының башка актларына төзәтмәләр кертугә;

6) Югары Лашчы авыл жирлеге Советы утырышында теләсә кайсы органның яисә Совет карамагындагы вазыйфаи затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) фикер алышуларда катнашырга;

8) Югары Лашчы авыл жирлеге Советы утырышларында гражданнарның, аның фикеренчә, ижтимагый әһәмияткә ия мәрәжәгатьләрен иғлан итәргә.

7. Депутат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль берәмлек уставында, Югары Лашчы авыл жирлеге Советы Регламентында каралган башка хокукларны гамәлгә ашыра.

10 статья. Депутатның бурычлары

1. Депутат бурычлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, Буа муниципаль районны Уставын, башка муниципаль хокукый актларны үтәргә;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итәргә;

3) дайими рәвештә, айга кимендә бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итәргә;

4) гражданнарның, оешмаларның оештыру-хокукый рәвешенә бәйсез рәвештә, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мәрәжәгатьләрен үз вакытында карага һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җаваплар бирергә;

5) очрашуларда турыдан-туры сайлаучылар алдында хисап тотарга, шулай ук үзләренең эшләре турында массакүләм мәгълүмат чаралары аша елына кимендә бер тапкыр хәбәр итәргә;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргә;

7) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә үзенә билгеле булган

гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм абруена кагылышлы мәгълүматларны таратмаска.;

8) ел саен, хисап елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңға калмыйча, үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында мәгълүмат берергә;

9) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны үтәргә, бурычларны үтәргә.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, Муниципаль берәмлек уставы һәм башка муниципаль хокукый актлар белән йөкләнгән башка бурычларны башкара.

11 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләуләр

1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыручы Югары Лашчы авыл җирлеге Советы депутаты хокуксызы:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шәгыльләнергә;

2) тубәндәгә очраклардан тыш, коммерция яисә коммерциягә карамаган оешма идарәсендә катнашырга:

а) сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төzelгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан түләүсез нигездә катнашу, башка ижтимагый оешма, торак, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашу;

б) коммерцияле булмаган оешма (сәяси партия идарәсендә, һөнәри берлек органы, шул исәптән җирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төzelгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы, башка ижтимагый оешма, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында, күчемсез мәлкәт милекчеләре ширкәтендә катнашудан тыш) белән Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) алдан хәбәр иту белән идарә итүдә катнашу;

в) Россия Федерациясе субъектының муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләренең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим иту;

г) муниципаль берәмлек муниципаль берәмлекнең гамәлгә куючысы (акционеры), муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукый актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең гамәлгә куючысы

идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим иту.

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) укытучы, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шәгыльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

7_1. Югары Лашчы авыл җирлеге Советы депутаты 2008 елның 25 декабрендәге «Коррупциягә каршы тору турында» 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка

федераль законнарда билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны үтәргә һәм бурычларны үтәргә тиеш. Югары Лашчы авыл жирлеге депутаты вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның көрәмнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациисе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм қыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәгән очракта вакытыннан алда туктатыла.

7_2. Депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты тарафыннан коррупциягә каршы тору турында Россия Федерациисе законнары нигезендә тапшырыла торган көрәмнәр, чыгымнар, милек һәм милек характеристындагы йөкләмәләр турында белешмәләрнән дөреслеген һәм тұлышыны тикшерү Россия Федерациисе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациисе субъекты дәүләт хакимиятенән югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча Россия Федерациисе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

7_3. Әлеге статьяның 7_2 өлеше нигезендә үткәрелгән тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның көрәмнәренә туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациисе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм қыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләуләрне, тыюларны, бурычларны үтәмәу фактларын ачыклаганда, Россия Федерациисе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациисе субъекты дәүләт хакимиятенән югары башкарма органы житәкчесе) депутат, жирле үзидарәнен сайланулы органы әгъзасы, жирле үзидарәнен сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату яисә курсәтелгән затларга карата тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына яисә судка башка жаваплылық чарасын куллану турында гариза белән мөрәжәгать итә.

12 статья. Депутат запросы

1. Депутат Югары Лашчы авыл жирлеге Советы утырышларында Буа муниципаль районы Башлыгына, жирле үзидарә органнары житәкчеләренә, Югары Лашчы авыл жирлеге Советы компетенциясенә керә торган мәсьәләләр буенча Совет тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә һәм депутат эшчәнлеге мәсьәләләре буенча мөрәжәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат таләбе язма яки телдән көртелә һәм рәислек итүче тарафыннан игълан ителә.

3. Депутат таләбе жибәрелгән орган яисә вазыйфаи зат аңа телдән жавап берергә (Югары Лашчы авыл жирлеге Советы утырышында) яисә аны алган көннән соң 15 көннән дә соңға калмыйча яисә Советта билгеләнгән башка срокта язма рәвештә берергә тиеш. Жавап депутат запросы жибәрелгән орган житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Запросның инициаторы запроста куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Аларны карау көне турында запросның инициаторына алдан, ләкин тиешле орган утырышы көненә кадәр өч көннән дә соңға калмыйча хәбәр ителергә тиеш.

13 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан беренче чиратта кабул итүгә хокуку

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча, милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, жирле үзидарә органнары житәкчеләре һәм башка вазыйфаи затлары тарафыннан беренче чиратта кабул итү хокукуыннан файдалана.

14 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуки

1. Югары Лашчы авыл жирлеге Советының вазыйфаи затлары Югары Лашчы авыл жирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә депутатны Советка көргөн документлар белән тәэммин итәләр.

2. Депутатның үз эшчәнлегенә бәйле мәсьәләләр буенча мөрәжәгать итүендә дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм оешмаларга күрсәтелгән органнарын, берләшмәләрнең һәм оешмаларның вазыйфаи затлары кичектергесез (ә өстәмә материаллар алу кирәк булганда - мөрәжәгать алынган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча) бу мөрәжәгатькә жавап бирә һәм соратылган документларны яисә дәүләт сере булмаган белешмәләрне тапшыра.

3. Өгәр өстәмә тикшерү үткәру яисә нинди дә булса өстәмә материаллар таләп итәргә кирәк булса, әлеге статьяның 2 пунктында күрсәтелгән вазыйфаи затлар бу хакта үзләренә мөрәжәгать иткән Югары Лашчы авыл жирлеге Советы депутатына хәбәр итәргә тиеш.

4. Депутат массакүләм мәгълүмат чараларында үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча чыгыш ясарга хокуклы.

15 статья. Депутатка, сәламәтлегенә зыян китергән яисә эшкә яраклылыкны югалтуга китергән башка зыян құргән өчен компенсацияләр

Имгәнүләр яисә хезмәткә сәләтне югалтуға китергән сәламәтлеккә башка төрле зыян килү сәбәпле депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә акчалата компенсация алган очракта, Совет депутатка түләү турында карар кабул итәргә хокуклы.